

GI-DEC-DS-219/02

(dotyczy udostępnienia przez Spółkę adresów zamieszkania dwóch dziennikarzy - Radcy Prawnemu)

DECYZJA

Na podstawie art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.) oraz art. 12 pkt 2 i 18 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 23 ust. 1 pkt 2 i 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego na wniosek Pani Radcy Prawnego, Kancelarii Radcy Prawnego, w sprawie odmowy udostępnienia przez Spółkę adresów zamieszkania dwóch dziennikarzy,

nakazuję Spółce udostępnienie Pani Radcy Prawnemu, Kancelarii Radcy Prawnego, adresów zamieszkania dwóch dziennikarzy

UZASADNIENIE

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęła skarga Pani Radcy Prawnego prowadzącej Kancelarię Radcy Prawnego, zwanej dalej Skarżącą, w sprawie naruszenia przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926), zwanej dalej również ustawą, przez Spółkę - wydawcę czasopisma, poprzez odmowę udostępnienia danych osobowych dwóch dziennikarzy. Z treści skargi oraz załączonych do niej dokumentów wynika, iż Skarżąca, działając w imieniu swojego mocodawcy, złożyła pozew o naruszenie dóbr osobistych przeciwko ww.dziennikarzom oraz Spółce. W związku z brakiem podania w pozwie adresów dziennikarzy, Skarżąca została wezwana do usunięcia powyższego braku formalnego pozwu przez podanie stosownych adresów pozwanych pod rygorem jego zwrotu.

W dniu 19 czerwca 2002 r. w trybie art. 29 ustawy o ochronie danych osobowych Skarżąca zwróciła się do Spółki z pisemnym wnioskiem o udostępnienie adresów zamieszkania ww. dziennikarzy czasopisma. Przedmiotowy wniosek zawierał zakres i przeznaczenie żądanych danych. Ponadto - w ocenie Skarżącej - w sposób wiarygodny uzasadniona została potrzeba posiadania żądanych danych, albowiem do wniosku dołączono odpis pierwszej strony pozwu oraz kopię powyższego wezwania. Skarżąca poinformowała, że pomimo wystąpienia z wnioskiem o udostępnienie danych administrator, do dnia złożenia skargi do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych nie udostępnił żądanych danych.

Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych podjął czynności mające na celu wyjaśnienie okoliczności niniejszej sprawy. W związku z powyższym zwrócono się do Spółki o złożenie stosownych wyjaśnień w niniejszej sprawie.

W piśmie nadesłanym do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych Pan Adwokat, prowadzący Kancelarię Indywidualną - pełnomocnik Spółki wyjaśnił, iż przyczyną odmowy ujawnienia prywatnych danych adresowych pracowników Spółki było niedoręczenie przez Skarżącą oryginału postanowienia Sądu wzywającego do ujawnienia tych danych (załączono jedynie kserokopie) oraz woła ochrony bezpieczeństwa pracowników, którzy byli autorami artykułów prasowych opisujących działania mocodawców Skarżącej. Pełnomocnik Spółki ponadto poinformował, że nieujawnienie żądanych przez Skarżącą danych adresowych nie wstrzymało postępowania sądowego. Jednocześnie pełnomocnik Spółki podkreślił, że w dniu 7 sierpnia 2002 r. Spółka oraz jej pracownicy złożyli odpowiedź na pozew,

sprawa zaś toczy się bez przeszkód. W załączeniu do powyższych wyjaśnień załączone zostały również kopie dokumentów wskazujących na okoliczności będące przedmiotem materiałów prasowych opublikowanych w czasopiśmie (w aktach sprawy kopia postanowienia Komisji Papierów Wartościowych i Giełd o wszczęciu postanowienia z dnia 28 maja 2002 r. oraz dokumentów zawierających informacje o prowadzonych przez Prokuraturę Rejonową i Prokuraturę Okręgową postępowaniach).

Skarżąca, odnosząc się do powyższych wyjaśnień w piśmie z dnia 2 października 2002 r., podkreśliła, że została zobowiązana do wskazania adresów pozwanych dziennikarzy w terminie tygodnia. W związku z brakiem możliwości wykonania zarządzenia w tym terminie zwróciła się do Sądu o jego przedłużenie, na co Sąd wyraził zgodę. W odpowiedzi na pismo Skarżącej, jeden z dziennikarzy wskazał swój adres dla doręczeń, natomiast do dnia złożenia niniejszych wyjaśnień nie był znany adres drugiego dziennikarza.

Zdaniem Skarżącej, złożenie odpowiedzi na pozew przez pozwanych nie zwalnia jej od wykonania zarządzenia Sądu, jak również nie może być przyczyną uzasadniającą umorzenie postępowania wszczętego przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych zmierzającego do ustalenia, czy w przedmiotowej sprawie zostały naruszone przepisy ustawy o ochronie danych osobowych.

W związku z treścią przedstawionych powyżej wyjaśnień Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zwrócił się do Prezesa Sądu Okręgowego o udzielenie informacji otoczącym się przed Sądem postępowaniu o ochronę dóbr osobistych sygn. akt II C 1201/02.

Wiceprezes Sądu Okręgowego w piśmie, nadesłanym do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wskazał, że brak adresów zamieszkania dziennikarzy nie wstrzymał postępowania sądowego. W dniu 17 lipca 2002 r. Sędzia Przewodniczący zarządził doręczenie odpisu pozwu na adres Spółki. Natomiast w dniu 5 sierpnia 2002 r. wpłynęła odpowiedź na pozew złożona przez wszystkich pozwanych. Na rozprawie w dniu 16 września 2002 r. stawiał się jeden z dziennikarzy. Natomiast drugi dziennikarz wniósł o odroczenie rozprawy i nadesłał pismo usprawiedliwiające swoją nieobecność na rozprawie. W piśmie procesowym z dnia 3 października 2002 r. pełnomocnik Spółki złożył, jako pełnomocnik pozwanych, pismo procesowe, w którym wskazał jako adres dla doręczeń - adres Spółki.

Po zapoznaniu się z całością zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył, co następuje:

W myśl art. 29 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych, w przypadku udostępniania danych osobowych w celach innych niż włączenie do zbioru, administrator danych, o którym mowa w art. 3 ust. 1 ustawy (organy państwowe oraz samorządu terytorialnego, a także inne państwowe i komunalne jednostki organizacyjne oraz podmioty niepaństwowe realizujące zadania publiczne), udostępnia posiadane w zbiorze dane osobom lub podmiotom uprawnionym do ich otrzymania na mocy przepisów prawa. Zgodnie zaś z ustępem 2 cytowanego przepisu dane osobowe, z wyłączeniem danych szczególnie chronionych, o których mowa w art. 27 ust. 1 ustawy, mogą być także udostępnione w celach innych niż włączenie do zbioru, innym osobom i podmiotom niż wymienione w ust. 1, jeżeli w sposób wiarygodny uzasadnią potrzebę posiadania tych danych, a ich udostępnienie nie naruszy praw i wolności osób, których dane dotyczą.

Dane osobowe udostępnia się na pisemny, umotywowany wniosek, chyba że przepis innej ustawy stanowi inaczej. Wniosek powinien zawierać informacje umożliwiające wyszukiwanie w zbiorze żądanych danych osobowych oraz wskazywać ich zakres i przeznaczenie (art. 29 ust. 3 ustawy). Wzór wniosku został określony w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 3 czerwca 1998 r. w sprawie określenia wzorów wniosku o udostępnienie danych osobowych, zgłoszenia zbioru danych do rejestracji oraz imiennego upoważnienia i legitymacji służbowej inspektora Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych (Dz. U. Nr 80, poz. 522 z późn. zm.).

Analiza cytowanych przepisów wskazuje, że poza ich regulacją pozostaje kwestia udostępniania danych ze zbiorów administrowanych przez podmioty sektora prywatnego. W przedmiotowej sprawie art. 29 ustawy o ochronie danych osobowych zatem nie ma zastosowania, a zatem Skarżąca błędnie złożyła do Spółki wnioski o udostępnienie danych osobowych w powołanym trybie.

Wobec powyższego przedmiotowa sprawa wymaga rozpatrzenia w świetle art. 23 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych, który określa ogólne materialne przesłanki przetwarzania (m.in. udostępniania) danych osobowych. W aktualnym stanie prawnym udostępnienie przedmiotowych danych jest dopuszczalne m.in. wtedy, gdy zezwalają na to przepisy prawa (art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy). Przetwarzanie danych jest również dopuszczalne, gdy jest niezbędne do wypełnienia prawnie usprawiedliwionych celów administratorów danych, o których mowa w art. 3 ust. 2 (osób fizycznych i prawnych oraz jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej, które przetwarzają dane w związku z działalnością zarobkową, zawodową lub dla realizacji celów statutowych) lub osób trzecich, którym są przekazywane te dane - a przetwarzanie danych nie narusza praw i wolności osoby, której dane dotyczą (art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy).

Stosownie do art. 187 § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296 z późn. zm.), pozew powinien czynić zadość warunkom pisma procesowego. W myśl art. 126 § 1 pkt 1 k.p.c. każde pismo procesowe powinno zawierać oznaczenie sądu, do którego jest skierowane, imię i nazwisko lub nazwę stron, ich przedstawicieli ustawowych i pełnomocników. Zgodnie zaś z § 2 powołanego przepisu, gdy pismo procesowe jest pierwszym pismem w sprawie, powinno ponadto zawierać oznaczenie zawodu i miejsca zamieszkania lub siedziby stron, ich przedstawicieli ustawowych i pełnomocników oraz przedmiotu sporu, pisma zaś dalsze - sygnaturę akt. Podkreślenia zatem wymaga, iż identyfikacja strony postępowania dokonuje się przez podanie jej adresu zamieszkania. W konsekwencji powołane przepisy uprawniają i zobowiązują Skarżącą do przetwarzania żądanych danych osobowych. W świetle powyższego zatem fakt, iż brak adresów zamieszkania dziennikarzy nie spowodował wstrzymania wobec nich postępowania sądowego nie ma znaczenia.

Wskazać należy, iż zgodnie z art. 23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.), dobra osobiste człowieka, a w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska, pozostają pod ochroną prawa cywilnego niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach. Ochrona dóbr osobistych może być realizowana w różny sposób. W konsekwencji osobie, której dobro osobiste zostało naruszone lub zagrożone służą stosowne roszczenia o charakterze niemajątkowym, jak i majątkowym. Nie bez znaczenia jest, iż w polskim systemie prawnym zagwarantowane zostało podmiotowe prawo do sądu. W szczególności należy wskazać na treść art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności sporządzonej w Rzymie 4 listopada 1950 r., zgodnie z którym każdy ma prawo do sprawiedliwego i publicznego rozpatrzenia jego sprawy w rozsądnym terminie przez niezawisły i bezstronny sąd ustanowiony ustawą, przy rozstrzygnięciu o jego prawach i obowiązkach o charakterze cywilnym albo o zasadności każdego oskarżenia w wytoczonej przeciwko niemu sprawie karnej. Prawo do sądu gwarantuje również w art. 45 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 23 kwietnia 1997 r. W świetle powyższego stwierdzić należy, iż na gruncie przepisów k.p.c. podmiotowi poszukującemu ochrony sądowej przysługuje m.in. prawo zwrócenia się do sądu o udzielenie ochrony sądowej, jak również prawo do merytorycznego zbadania przez sąd wysuniętego żądania. Realizacja tak rozumianego prawa do powództwa następuje przez wszczęcie postępowania w wyniku wniesienia pozwu, a zatem należy uznać, iż żądane przez Skarżącą dane są niezbędne do wypełnienia jej prawnie usprawiedliwionych celów. Jednocześnie żądanie przez Skarżącą przedmiotowych danych - w ramach istniejącego porządku prawnego - w celu realizacji swych uprawnień nie narusza praw i wolności osób, których dane mają być udostępnione.

W tym stanie faktycznym i prawnym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak w sentencji.

